

МІНІСТЕРСТВО
ОХОРОНИ
ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

ПОЛТАВСЬКИЙ
ДЕРЖАВНИЙ
МЕДИЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

«НАУКОВО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ У МЕДИЧНИХ ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ»

Матеріали науково-практичної
конференції з міжнародною участю

28 березня 2024 року

Міністерство охорони здоров'я України
Полтавський державний медичний університет

НАУКОВО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ
ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ
У МЕДИЧНИХ ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Матеріали науково-практичної конференції
з міжнародною участю
28 березня 2024 року

ПОЛТАВА – 2024

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ
У СТУДЕНТСЬКОМУ СЕРЕДОВИЩІ:
СТАВЛЕННЯ ДО СПИСУВАННЯ УКРАЇНСЬКИХ
І ФРАНЦУЗЬКИХ СТУДЕНТІВ У РОЗРІЗІ ІНТЕГРАЦІЇ ВІТЧИЗНЯНОЇ ОСВІТИ
В ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ОСВІТНІЙ ПРОСТІР

Мохначов О.В., Циганенко І.В., Овчаренко Л.К., Рустамян С.Т.

Полтавський державний медичний університет

Пильна увага до академічної доброчесності й підвищення якості вищої освіти як пріоритетів освітньої політики України стикається з особливостями вітчизняного менталітету і його несхожістю, з усіма позитивними й негативними сторонами, що потребує детальнішого аналізу.

Ключові слова: академічна доброчесність, вища освіта в Україні, списування, європейський освітній простір, медична освіта, менталітет.

Increased attention to academic integrity and improvement of the quality of higher education as a priority of Ukraine's educational policy is faced with the peculiarities of the national mentality and its differences with all their positive and negative aspects, which requires a detailed analysis.

Keywords: academic integrity, higher education in Ukraine, cheating, European educational space, medical education, mentality.

У звіті Європейської комісії 2022 року було вказано, що в розділі підготовки до вступу в Європейський Союз у сфері освіти й культури Україна отримала два бали з можливих п'яти. Незважаючи на високий показник охоплення населення вищою освітою і значні державні витрати (5,7% ВВП у 2021 році), якість навчальних програм і загальний рівень освіти могли би повніше відповідати високим стандартам і потребам ринку праці [1].

У кожній проблемі завжди є кілька рівнів. Проблеми законодавчої бази, мотивація педагогів і здобувачів освіти, економічні фактори безумовно важливі, але неможливо обходити стороною культурні й ментальні особливості. Розв'язання проблем підвищення якості вищої освіти неможливе без урахування особливостей шкільної освіти і традицій освітнього процесу в країні – і на рівні закладів освіти, і на рівні домашнього виховання.

Важливою складовою сучасних дискусій навколо реформування освіти та її інтеграції у світовий і європейський простір стало питання академічної доброчесності. Відомо, що основними видами її порушень вважають академічний плагіат, самоплагіат, фабрикацію, фальсифікацію, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання і списування [4]. Саме на останньому пункті ми зупинимося детальніше.

Списування, або читинг, – це різновид шахрайства, що стрімко зростає останніми роками з розвитком новітніх технологій. Так, Кевін Курран указує, що згідно з дослідженням, проведеним у США:

- 80% учнів середньої школи зізналися, що списували на іспиті;
- 51% учнів середньої школи не вважали списування неправильним;
- 95% учнів середньої школи, які визнали списування, указали, що їх не спіймали;
- 75% студентів визнали списування на іспиті;
- 90% студентів коледжу не вірили, що шахраїв спіймають;
- 85% студентів коледжу вказали, що списування необхідне для досягнення успіху[2].

Поява у відкритому доступі програм штучного інтелекту, зокрема ChatGPT, лише ускладнює проблему [3], але враховуючи тему інтеграції вітчизняної медичної освіти в європейський освітній простір, ми вирішили зупинитися на порівнянні ставлення здобувачів медичної освіти до читингу. Із цією метою було анкетовано 20 здобувачів освіти Полтавського державного медичного університету і 20 здобувачів освіти Паризького університету імені П'єра і Марі Кюрі. Усім було запропоновано п'ять запитань:

1. Ваше ставлення до списування?
2. Вирішується питання вашої стипендії. Є шанс списати. Ризикнете?
3. Вирішується питання вашого відрахування з університету, якщо Ви не складете іспит. Чи готові в цьому випадку використати читинг?
4. Ваше ставлення до списування ваших колег?
5. Ви бачите, що ваш колега списує. Від результатів іспиту залежить здобуття стипендії невеликої кількості людей. Ваше ставлення?

Результати опитування здобувачів освіти Полтавського державного медичного університету наведено в табл. 1.

Результати та їх обговорення. На запитання щодо ставлення до списування серед українських студентів 45% відповіли «нейтрально» проти 65% французьких студентів. Негативно або дуже негативно обрали 5% українських студентів проти 35% французьких. Скоріше позитивне й позитивне обрали 50% вітчизняних здобувачів освіти і жоден серед французів.

«Ні» або «скоріше Ні» на запитання щодо списування заради стипендії відповіли 5% українських студентів проти 20% французьких, «скоріше так» і «так» обрали 95% і 80% відповідно. При загрозі відрахування з університету всі 100% українських студентів обрали ствердні відповіді проти 85% французів. Разом із тим, коли мова стосується колег, лише 35% українських здобувачів освіти поставилися до цього позитивно, ще 60% – нейтрально і лише 5% – негативно. Серед французьких виявлено іншу ситуацію. Позитивно оцінюючих читинг із боку колег не виявилось; 55% указали нейтральну відповідь, 45% – негативну.

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Таблиця 1

Ваше ставлення до списування?				
Дуже негативне	Негативне	Нейтральне	Скоріше позитивне	Позитивне
0	1 (5%)	9 (45%)	9 (45%)	1 (5%)
Вирішується питання вашої стипендії. Є шанс списати. Ризикнете?				
Ні	Скоріше Ні	Скоріше Так	Так	
0	1 (5%)	11 (55%)	8 (40%)	
Вирішується питання вашого відрахування з університету, якщо Ви не складете іспит. Чи готові в цьому випадку використати читинг?				
Ні	Скоріше Ні	Скоріше Так	Так	
0	0	6 (30%)	14 (70%)	
Ваше ставлення до списування ваших колег?				
Дуже негативне	Негативне	Нейтральне	Скоріше позитивне	Позитивне
0	1 (5%)	12 (60%)	7 (35%)	0
Ви бачите, що ваш колега списує. Від результатів іспиту залежить здобуття стипендії невеликої кількості людей. Ваше ставлення?				
Дуже негативне	Негативне	Нейтральне	Скоріше позитивне	Позитивне
1 (5%)	9 (45%)	8 (40%)	2 (10%)	0

Результати опитування здобувачів освіти Паризького університету імені П'єра і Марі Кюрі наведено в табл. 2.

Таблиця 2

Ваше ставлення до списування?				
Дуже негативне	Негативне	Нейтральне	Скоріше позитивне	Позитивне
1 (5%)	6 (30%)	13 (65%)	0	0
Вирішується питання вашої стипендії. Є шанс списати. Ризикнете?				
Ні	Скоріше Ні	Скоріше Так	Так	
2 (10%)	2 (10%)	15 (75%)	1 (5%)	
Вирішується питання вашого відрахування з університету, якщо Ви не складете іспит. Чи готові в цьому випадку використати читинг?				
Ні	Скоріше Ні	Скоріше Так	Так	
1 (5%)	2 (10%)	8 (40%)	9 (45%)	
Ваше ставлення до списування ваших колег?				
Дуже негативне	Негативне	Нейтральне	Скоріше позитивне	Позитивне
1 (5%)	8 (40%)	11 (55%)	0	0
Ви бачите, що ваш колега списує. Від результатів іспиту залежить здобуття стипендії невеликої кількості людей. Ваше ставлення?				
Дуже негативне	Негативне	Нейтральне	Скоріше позитивне	Позитивне
7 (35%)	9 (45%)	4 (20%)	0	0

На запитання списування колегою й отримання стипендії за рахунок інших 65% українських здобувачів освіти в Україні обрали нейтральну відповідь проти 20% французьких. Негативну обрали 50% проти 80%.

Висновки. Незважаючи на значну кількість причин, що спонукають здобувачів освіти до використання читингу, ми вважаємо доцільним урахування фактичних розбіжностей у ставленні до академічної доброчесності з боку українських і французьких здобувачів медичної освіти при розв'язанні глобальної проблеми підвищення якості освіти в Україні.

Список використаної літератури

1. Communication from the commission to the european parliament, the european council and the council. URL: <https://neighbourhood-enlargement.ec.europa.eu/system/files/2022-06/Ukraine%20Opinion%20and%20Annex.pdf> (дата звернення 12.11.2023).
2. Curran, K., Middleton, G. and Doherty, C., 2011. Cheating in exams with technology. International Journal of Cyber Ethics in Education (IJCEE), 1(2), pp.54-62.
3. Debby R. E. Cotton, Peter A. Cotton & J. Reuben Shipway (2023) Chatting and cheating: Ensuring academic integrity in the era of ChatGPT, Innovations in Education and Teaching International, DOI: [10.1080/14703297.2023.2190148](https://doi.org/10.1080/14703297.2023.2190148)
4. Розширений глосарій термінів та понять, ст. 42 «Академічна доброчесність» Закону України «Про освіту». URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/2018/10/25/glyusariy.pdf> (дата звернення 12.11.2023).

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

МЕТОДОЛОГІЯ ТА АНАЛІЗ ПРОВЕДЕННЯ ОБ'ЄКТИВНОГО СТРУКТУРОВАНОГО КЛІНІЧНОГО ІСПИТУ НА СТАНЦІЇ «СТАНДАРТИЗОВАНИЙ ПАЦІЄНТ У ПЕДІАТРИЧНІЙ ПРАКТИЦІ» КАФЕДРИ ПЕДІАТРІЇ №2 ПДМУ <i>Крючко Т.О., Пода О.А., Кузьменко Н.В., Бубир Л.М., Климко Д.О.</i>	123
ВИКОРИСТАННЯ ВАРІАНТІВ МЕТОДИКИ «СТАНДАРТИЗОВАНИЙ ПАЦІЄНТ» У ВИКЛАДАННІ КЛІНІЧНИХ ДИСЦИПЛІН <i>Ксьонз І.В., Гриценко Є.М., Пилипюк Є.В., Овчар О.В.</i>	125
МОДЕЛІ ВЗАЄМИН ВИКЛАДАЧІВ І ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ <i>Кузь В.С., Тесленко О.І., Кузь Г.М., Баля Г.М., Марченко К.В., Лунькова Ю.С., Мартиненко І.М.</i>	126
РЕЗУЛЬТАТИ АНКЕТУВАННЯ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ ЩОДО КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ І ГОТОВНОСТІ ДО КЛІНІЧНОЇ ПРАКТИКИ <i>Кузьменко Н.В., Іваницька Т.А., Пода О.А., Несіна І.М., Тянянська С.М.</i>	128
МІЖДИСЦИПЛІНАРНИЙ ПІДХІД ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ СТУДЕНТІВ МЕДИЧНИХ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ <i>Куценко Н.П., Вонсович Ю.В., Волкова Т.О., Зубченко Ю.П.</i>	130
ГРОМАДЯНСЬКА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ЯК БАЗОВА СКЛАДОВА КОМПЕТЕНТНІСНОГО ПІДХОДУ СУЧАСНОЇ ОСВІТИ <i>Куценко Н.П., Прокопенко В.В.</i>	132
ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДІВ ВІЗУАЛІЗАЦІЇ ПРИ ВИКЛАДАННІ ХІМІЧНИХ ДИСЦИПЛІН <i>Куценко Н.П., Сизоненко Н.В.</i>	133
ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ У МЕДИЧНИХ ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ З ВИВЧЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ <i>Лещенко Т.О., Юфименко В.Г., Шарбенко Т.В.</i>	135
ПОСТАТЬ ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ У ТВОРЧОСТІ ПИСЬМЕННИКІВ ПОЛТАВЩИНИ: МЕТОДИЧНИЙ АСПЕКТ <i>Лисенко А.В.</i>	138
НОВІТНІ ПАРАДИГМИ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ В СУЧАСНИХ УМОВАХ <i>Ліхачов В.К., Макаров О.Г., Добровольська Л.М., Тарановська О.О., Ващенко В.Л.</i>	140
ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ПІДГОТОВКИ МЕДИЧНИХ ФАХІВЦІВ: КОМПЕТЕНТНОСТІ ВИКЛАДАЧІВ І АКТИВНІ ЗАСОБИ НАВЧАННЯ <i>Лобань Г.А., Фаустова М.О., Чумак Ю.В.</i>	142
ВПЛИВ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ НА ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСОБИСТОСТІ МАЙБУТНЬОГО ЛІКАРЯ <i>Лобач Н.В., Ісичко Л.В., Сілкова О.В., Ващенко А.В.</i>	144
ДИСТАНЦІЙНА ОСВІТА ЯК СКЛАДОВА ПІДГОТОВКИ ЛІКАРЯ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ <i>Локес К.П., Фаустова М.О., Добровольська О.В., Аветіков Д.С.</i>	146
СУЧАСНІ ТА ПЕРСПЕКТИВНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ ФАРМАКОЛОГІЇ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ <i>Луценко Р.В., Сидоренко А.Г., Чечотіна С.Ю., Гришко Ю.М., Петрова Т.А., Луценко О.А.</i>	147
ЗАСТОСУВАННЯ KEYС-МЕТОДУ НАВЧАННЯ НА КАФЕДРІ ХІРУРГІЇ <i>Люлька О.М., Кравціє М.І., Дудченко М.О., Ляховський В.І., Лисенко Р.Б., Нємченко І.І., Краснов О.Г., Городова-Андрєєва Т.В.</i>	149
ЛЕКЦІЯ ЯК ОСНОВА ТЕОРЕТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ У МЕДИЧНИХ ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ <i>Ляховська Т.Ю., Громова А.М., Ляховський В.І.</i>	151
МОНІТОРИНГ І КОНТРОЛЬ ЯКОСТІ ОСВІТИ МАЙБУТНІХ СТОМАТОЛОГІВ ТА ШЛЯХИ ЇХ УДОСКОНАЛЕННЯ <i>Марченко І.Я., Шундрік М.А., Ткаченко І.М.</i>	153
METACOGNITIVE ASPECTS IN LEARNING ROMANIAN AS A FOREIGN LANGUAGE <i>Laura Maftei, Phd, Associate Professor</i>	154
РОЛЬ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКОЇ РОБОТИ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ У ПІДВИЩЕННІ ЯКОСТІ ЇХНЬОЇ ОСВІТИ <i>Мельник В.Л., Шевченко В.К., Силенко Ю.І.</i>	158
НАУКОВО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ВИКЛАДАННЯ ФІЗІОЛОГІЇ ЗДОБУВАЧАМ ОСВІТИ МЕДИЧНИХ ФАКУЛЬТЕТІВ ПДМУ <i>Міщенко І.В., Коковська О.В., Жукова М.Ю., Павленко Г.П., Юдіна К.Є.</i>	160
ІНТЕРАКТИВНІ ЕЛЕМЕНТИ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ПРИ ВИВЧЕННІ ОСНОВ ТАКТИЧНОЇ МЕДИЦИНИ <i>Моїсєєва Н.В., Гордієнко Л.П., Карамішев Д.В., Кока В.М., Литвиненко М.І.</i>	162
АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ У СТУДЕНТСЬКОМУ СЕРЕДОВИЩІ: СТАВЛЕННЯ ДО СПИСУВАННЯ УКРАЇНСЬКИХ І ФРАНЦУЗЬКИХ СТУДЕНТІВ У РОЗРІЗІ ІНТЕГРАЦІЇ ВІТЧИЗНЯНОЇ ОСВІТИ В ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ОСВІТНІЙ ПРОСТІР <i>Мохначов О.В., Циганенко І.В., Овчаренко Л.К., Рустамян С.Т.</i>	164